

Dosarul nr.3ra-805/19

prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (judecătorul: Gh. Comerzan)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (judecătorii: A. Ciobanu, A. Garbuz, A. Rotaru)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni (în prezent Serviciul Fiscal de Stat) cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care a fost admis apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, casată hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

constată:

La 16 februarie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com” (în continuare SRL „Valgor-Com”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Briceni (în continuare IFS Briceni) cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 21 ianuarie 2015 IFS Briceni a emis decizia nr. 31, ca urmare a examinării actului de control nr. 3-543933 din 29 decembrie 2014 și a dezacordului SRL „Valgor-Com” din 6 ianuarie 2015, însă fără participarea conducătorului sau reprezentantului SRL „Valgor-Com”, care a fost citat la 21 ianuarie 2015 în baza citației nr. 073900 din 14 ianuarie 2015.

A menționat că prin decizia emisă, SRL „Valgor-Com” a fost sancționat pecuniar și s-a decis calcularea și încasarea la buget a sumelor impozitelor și plăților, calculate suplimentar în rezultatul controlului, 10 723 657,00 de lei pentru diminuarea taxei pe valoarea adăugată pe perioada fiscală anul 2014. A fost încasată la buget suma de 150 719,00 de lei majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pe valoare adăugată diminuată, inclusiv 60 816,00 de lei constituie majorarea de întârziere. A fost aplicată amenda pentru încălcările legislației fiscale și de a încasa la

buget suma de 10 000,00 de lei, pentru împiedicarea controlului fiscal, prin neprezentarea de explicații și documente, necesare organului fiscal; suma de 1 000,00 de lei, pentru întocmirea declarației privind TVA pentru perioada anului 2014; suma de 3 217 097,00 de lei, în mărime de 30 % din suma diminuată a taxei pe valoarea adăugată; suma de 3 600,00 de lei, pentru neprezentarea facturii fiscale.

Prin decizia nr. 69 din 12 februarie 2015 IFS pe r-nul Briceni a fost respinsă contestația SRL „Valgor-Com”, depusă la 26 ianuarie 2015.

Reclamantul SRL „Valgor-Com” consideră că deciziile nr. 31 din 21 ianuarie 2015 și nr. 69 din 12 februarie 2015 emise de IFS pe r-nul Briceni urmează a fi anulate ca fiind neîntemeiate.

În susținerea acestei poziții a invocat că la 9 octombrie 2014, SRL „Valgor-Com” a încheiat cu SRL „Hefmas-Agro” contractul de vânzare-cumpărare a complexului animalier SOF-54, situat în extravilanul satului Cotiujeni, r-nul Briceni. Eliberarea facturii TVA, urma să fie scrisă și eliberată după achitarea de către cumpărător a sumei negociate, indicată în contractul de vânzare-cumpărare și transmiterea bunului înstrăinat cumpărătorului.

A remarcat că după semnarea contractului de înstrăinare SRL „Valgor-Com” a stabilit, că contractul poartă un caracter de înșelăciune și vădită eroare și a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată privind declararea nulității acestui act juridic.

Asfel, a reținut că stabilind ilegalitatea la semnarea și autentificarea contractului din 9 octombrie 2014 era imposibil eliberarea facturii TVA cu achitarea sumei TVA de 10 723 657, 00 de lei or, societatea nu dispune de așa sumă, odată ce suma, indicată în contract, urma să fie achitată în rate pînă în anul 2019, conform anexei (graficului) la contract.

Reclamanta a mai indicat că cumpărătorul SRL „Hefmas-Agro” a transferat pe contul SRL „Valgor-Com” aproximativ, două milioane de lei.

Prin urmare, IFS pe raionul Briceni a fost informat prin expedierea copiei cererii de chemare în judecată despre contestarea contractului de înstrăinare a bunului mobil din 9 octombrie 2014 și conform legislației în vigoare în privința obiectului litigios nu mai pot fi efectuate careva acțiuni, în același rînd și cele fiscale, pînă la soluționarea litigiului și rămînerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești.

Reclamanta SRL „Valgor-Com” a considerat că urmează să achite TVA în mărime de 20 % doar din sumele primite în lunile octombrie și decembrie 2014, sau după fiecare transfer bănesc, efectuat de cumpărător pe contul societății, dar nici într-un caz suma TVA din toată suma indicată în contract.

Reclamanta SRL „Valgor-Com” a solicitat, anularea deciziilor nr. 31 din 21 ianuarie 2015 și nr. 69 din 12 februarie 2015 emise de IFS pe r-nul Briceni.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Valgor-Com” a fost admisă. Au fost declarate nule decizia nr.31 din 21 ianuarie 2015 și nr.69 din 12 februarie 2015 emise de IFS pe r-nul Briceni.

La 28 septembrie 2018 IFS Direcția Generală Administrare Fiscală Nord a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Cuții de Apel Bălți, a fost admis apelul depus de IFS Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, casată hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că temeiul apariției obligației fiscale a servit contractul de vânzare-cumpărare a complexului animalier SOF-54, situat în extravilanul satului Cotiujeni, r-nul Briceni, încheiat la 9 octombrie 2014, între SRL „Valgor-Com” ca vânzător și SRL „Hefmas-Agro”, în sumă de 3 500 000,00 de euro, echivalentul a sumei de 65 417 450,00 de lei, ce era temei, pentru eliberarea facturii TVA.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că cumpărătorul SRL „Hefmas-Agro” și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile cumpărate la citeva zile după efectuarea tranzacției de vânzare-cumpărare. Prin urmare, pentru SRL „Valgor-Com” a apărut obligația fiscală privind plata TVA.

La 26 aprilie 2019, SRL „Valgor-Com” a depus recurs prin care a solicitat casarea deciziei din 28 februarie 2019 a Cuții de Apel Bălți și menținerea hotărârii instanței de fond.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, nefiind aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Sub acest aspect, recurentul SRL „Valgor-Com” a remarcat că obligația fiscală de plată a TVA aferente contractului de vânzare-cumpărare din 9 octombrie 2014, a apărut la 10 octombrie 2014, data înscrierii în Registrul bunurilor imobile.

A considerat că, pentru bunurile mobile, obligația fiscală de plată a TVA nu a survenit, având în vedere că acestea nu au fost transmise nici de facto, nici de iure, și deci, nu au fost livrate în sensul art. 108 (1) Cod Fiscal, fapt ce se confirmă și prin acțiunea intentată de SRL „Hefmas-Agro” privind înlăturarea impedimentelor în intrarea în posesia imobilelor și bunurilor mobile ce constituie obiectul contractului de vânzare-cumpărare, care prin Hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni nr.2c-7/16 din 21 decembrie 2017, a fost respinsă. Netransmiterea bunurilor mobile către cumpărătorul SRL „Hefmas-Agro” este consemnată și în hotărârea judecătoriei Edineț nr. din 2e-51, 2e-57, 2-136/15 03 mai 2017 /pag.37, 53-56/.

Prin urmare, organul fiscal nelegitim la 21 ianuarie 2015 a calculat TVA din suma totală a contractului de vânzare-cumpărare - 65 417 450,00 de lei, care includea și bunurile mobile.

A reținut că la momentul emiterii deciziei nr.31 din 21 ianuarie 2015 și actului de control, bunurile mobile nu au fost livrate cumpărătorului, organul fiscal urma să calculeze TVA doar corespunzător valorii bunurilor imobile care au trecut în proprietatea cumpărătorului, iar în cazul în care nu deținea informații cu privire la valoarea acestora, urma să calculeze suma TVA cu aproximație prin metode și surse indirecte, și nicidecum din suma totală a contractului de vânzare-cumpărare care include bunurile mobile nelivrate.

Recurentul SRL „Valgor-Com” a subliniat că actul juridic care a servit temei de calculare a TVA prin deciziile fiscale contestate, și anume, contractul de vânzare-cumpărare, prin hotărârea irevocabilă din 3 mai 2017, a fost declarat nul cu repunerea părților în poziție inițială. Prin urmare, instanța de fond în prezenta cauză a anulat actele contestate, pe motiv că în legătură cu anularea contractului, nu există obligația fiscală. Or, potrivit art 219 alin. (1) Cod Civil RM, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii.

A punctat că obligarea SRL „Valgor-Com” de a vira la buget suma de 10 723 657,00 de lei cu titlu de TVA în contextul în care aceasta nu a avut și nu va avea venit în baza contractului de vânzare-cumpărare anulat, este nelegitimă și încalcă dreptul recurentului la respectarea proprietății garantat de articolul 1 CEDO și dreptul la un proces echitabil garantat de articolul 6 CEDO.

La 14 iunie 2019 IFS, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord a depus referință solicitând respingerea recursului depus de SRL „Valgor-Com” ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă din actele cauzei, copia deciziei integrale a instanței de apel din 28 februarie 2019 (f.d. 49-58 vol.II), a fost expediată participanților la proces la 27 martie 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire a Cuții de Apel Bălți nr.6201 (f.d. 99 vol.II), conform avizului de recepție anexat la dosar a fost recepționată de SRL „Valgor-Com” la 1 aprilie 2019 (f.d. 62 vol.II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta SRL „Valgor-Com”, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 26 aprilie 2019, în termen. (f.d.65-72 vol.II)

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către SRL „Valgor-Com”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra

Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de SRL „Valgor-Com”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de SRL „Valgor-Com”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu